

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Kenmerk: 13/04

Het Scheidsgerecht samengesteld als volgt:

mr. A. Hammerstein, wonende te Arnhem, voorzitter,

dr. K. Brinkman, wonende te Santpoort Zuid,

R.A. Thieme Groen, wonende te Hattem,

bijgestaan door mr. M.C.A. van Heek, griffier, heeft op 20 maart 2013 het navolgende vonnis gewezen in de zaak van:

de stichting A.,

gevestigd te Z.,

verzoekster,

gemachtigde: mr. J.L.G.M. Verwiel,

tegen:

B.,

wonende te Z.,

verweerder,

gemachtigde: mr. T. van der Dussen.

Partijen worden aangeduid als de stichting en verweerder.

1. De procedure

- 1.1 De stichting heeft bij brief van 7 januari 2013 dit geding aanhangig gemaakt onder indiening van de memorie van eis (met 21 producties). Zij heeft daarin verzocht de arbeidsovereenkomst tussen haar en verweerder te beëindigen per 1 maart 2013, althans op een door het Scheidsgerecht te bepalen termijn met een vergoeding als vermeld onder 36 van de memorie, althans per 1 juni 2013 zonder enige vergoeding, met veroordeling van verweerder in de kosten.
- 1.2 Bij brief van 28 januari 2013 heeft de gemachtigde van verweerder een memorie van antwoord met 27 producties ingezonden. Beide partijen hebben nadere producties overgelegd (genummerd 22 tot en met 30 respectievelijk 28).
- 1.3 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 26 februari 2013. De stichting werd vertegenwoordigd door de heer C., lid van de raad van bestuur, bijgestaan door de gemachtigde van de stichting en vergezeld door de heer D., bedrijfsmanager Zorgkern Kindergeneeskunde, en mevr. E., teamleider HR/AWR. Verweerder is verschenen in persoon, vergezeld door zijn

echtgenote en bijgestaan door zijn gemachtigde. De gemachtigden van partijen hebben het woord gevoerd onder overlegging van pleitnotities.

2. Samenvatting van het geschil.

- 2.1 Verweerder is sinds 1 mei 2001 op grond van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd werkzaam als kinderarts in het ziekenhuis van de stichting. Hij is thans 62 jaar oud. Zijn salaris bedraagt € 10.566,-- bruto per maand, exclusief 8% vakantietoeslag. Daarnaast ontvangt hij een inconveniëntentoeslag van € 2007,54 en een complementaire toeslag van € 117,40 per maand.
- 2.2 De vakgroep Kindergeneeskunde bestaat uit veertien kinderartsen.
- 2.3 Op 28 september 2012 is omstreeks 20.00 uur een meisje van veertien jaar oud met medicijnintoxatie per ambulance in het ziekenhuis aangekomen, waar verweerder toen dienst had. Deze patiënte had een onbekend aantal van drie verschillende medicijnen (van haar moeder) ingenomen. Ze werd begeleid door haar moeder. Verweerder heeft besloten een maagsonde in te laten brengen voor het toedienen van norit en natriumsulfaat. Bij de behandeling waren aanwezig: mevrouw F. en mevrouw G. (kinderverpleegkundigen), de arts-assistente H. en de leerling-verpleegkundige I.. De behandeling werd eerst uitgevoerd door de arts-assistente met medewerking van de verpleegkundigen. De patiënte verzette zich hevig, met schoppen, slaan en schreeuwen en het inbrengen van de sonde is hun niet gelukt. Verweerder kwam vervolgens de behandelkamer in en heeft de patiënte te verstaan gegeven dat zij moest luisteren en haar vervolgens in een houdgreep genomen om haar te fixeren. Dit gebeurde met veel kracht en hij heeft haar daarbij enkele malen op het borstbeen geduwd, althans op de onderzoeksbank gedrukt door zijn elleboog tegen haar ribben te drukken, en haar polsen vastgegrepen. De patiënte bleef zich met kracht verzetten. Verweerder heeft vervolgens een aantal scheldwoorden gebruikt en de verpleegkundigen gevraagd het inbrengen van de sonde door te zetten. Dat is daarna gelukt omdat de patiënte met alle macht in bedwang werd gehouden. Volgens de verpleegkundigen was verweerder zeer boos en gedroeg hij zich onbehoorlijk tegenover de patiënte. Hij heeft volgens hun verklaringen woorden gebruikt als: “ik heb godverdomme die pillen niet geslikt” en “kutkind”. Verweerder ontkent het laatste maar geeft toe dat hij heeft gevloekt en woorden als “rotkind, gedraag je” heeft geuit. De lezingen van verweerder en de andere aanwezigen lopen uiteen, maar vaststaat dat verweerder zowel fysiek als verbaal buitenproportioneel is opgetreden.
- 2.4 Door de vier betrokken personeelsleden, die verweerder niet dadelijk daarna op zijn gedrag hebben aangesproken, zijn schriftelijke verklaringen opgesteld d.d. 11 oktober 2011. Deze verklaringen stemmen in de kern met elkaar overeen. Alle betrokkenen zijn erg geschrokken van het agressieve optreden van verweerder en hebben de negatieve emoties die dit heeft opgeroepen, nog lange tijd gevoeld. Verweerder heeft op 9 oktober 2012 gesproken met het bestuur van zijn vakgroep dat hem daartoe had uitgenodigd naar aanleiding van berichten over het incident van 28 september 2012. Op 11 oktober 2012

vond een tweede gesprek plaats, waarin aan verweerder is meegedeeld dat er een melding was gedaan bij een lid van de raad van bestuur. Verweerder heeft zich die dag ziek gemeld. Op 12 oktober 2012 heeft hij in een brief zijn versie van het incident beschreven.

- 2.5 De heer C., lid van de raad van bestuur, heeft op 11 oktober, 25 oktober en 6 november 2012 gesprekken met verweerder gevoerd waarvan verslagen zijn opgemaakt. Op 25 oktober 2012 heeft C. aan verweerder een formele waarschuwing gegeven. Op 6 november 2012 heeft hij aan verweerder meegedeeld dat een terugkeer in het ziekenhuis geen optie is. Dit is bevestigd bij brief van 12 november 2012.
- 2.6 Zowel de voorzitter van de VMS als het bestuur van de vakgroep hebben zich achter de zienswijzen van de raad van bestuur geschaard, nadat daarover in bredere kring overleg was gevoerd.
- 2.7 De voorzieningenrechter te Z. heeft de vordering van verweerder om tot zijn werk te worden toegelaten, bij vonnis van 5 februari 2013 afgewezen. Verweerder heeft ter zitting van het Scheidsgerecht zijn verweer tegen de ontbinding van de arbeidsovereenkomst ingetrokken, omdat de druk van de stichting voor hem te belastend was geworden.

3. Bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht volgt uit artikel 21 van de arbeidsovereenkomst die is gesloten tussen de stichting en verweerder, en staat tussen partijen vast.

4. Beoordeling van het geschil

- 4.1 Voor zover de stichting haar verzoek tot ontbinding heeft gegrond op een dringende reden, wordt dit afgewezen. Ook als wordt uitgegaan van de juistheid van de door de stichting aan haar verzoek ten grondslag gelegde feiten, dan leveren deze geen dringende reden voor ontslag op. Verweerder heeft zich op 28 september 2012 jegens een aan hem toevertrouwde patiënte ernstig misdragen door boos te worden dan wel geïrriteerd te raken, disproportioneel geweld te gebruiken om een medische handeling te kunnen verrichten en daarbij scheldwoorden te bezigen die hoogst ongepast zijn. Deze misdragingen kunnen niet los van de context worden beoordeeld en van (opzettelijke) mishandeling van de patiënte, zoals de stichting stelt, is geen sprake geweest. Uit de hiervoor onder 2 vermelde gang van zaken na dit ernstige incident, blijkt dat de stichting zich nimmer op het standpunt heeft gesteld dat daarin aanleiding gevonden wordt voor een dringende reden om verweerder te ontslaan. Pas nadat aan verweerder na een onderzoek dat enkele weken in beslag heeft genomen, de sanctie van waarschuwing was opgelegd, is de raad van bestuur tot de conclusie gekomen dat voor verweerder in het ziekenhuis van de stichting geen plaats meer was. Ook als daarbij voortschrijdend inzicht een rol heeft gespeeld, dan kan dit niet alsnog tot een dringende reden leiden. Nu verweerder zich niet verzet tegen een ontbinding van de arbeidsovereenkomst wegens een verandering in de omstandigheden, kan dit verzoek worden toegewezen met ingang van 1 juni 2013, uiteraard op voorwaarde dat de stichting haar verzoek handhaaft. Deze ingangsdatum houdt in redelijkheid verband met de fictieve opzegtermijn.

- 4.2 De nog te beantwoorden vraag is dan of aan verweerder deswege een vergoeding naar billijkheid toekomt. Deze vraag wordt, anders dan de stichting heeft bepleit, bevestigend beantwoord op grond van de navolgende omstandigheden.
- 4.3 De belangrijkste aan het verzoek ten grondslag gelegde reden is het incident van 28 september 2012. Hoewel te dier zake aan verweerder een ernstig verwijt kan worden gemaakt, is dit incident op zichzelf een onvoldoende grond voor een ontbinding van de arbeidsovereenkomst. Het feit dat een kinderarts zich in één geval zeer onprofessioneel ten opzichte van een jonge patiënte heeft gedragen, kan reden zijn voor een (ernstige) waarschuwing, maar kan niet een zwaardere sanctie dan deze rechtvaardigen. Daarvoor zou wel grond zijn als verweerder zich al eerder op een soortgelijke wijze had misdragen of als sprake was van een reeks van verwijtbare tekortkomingen waarvan dit incident het onaanvaardbare sluitstuk was. Hoewel de stichting een aantal klachten over verweerder heeft aangevoerd ter illustratie van een dergelijke reeks, zijn de aard en de ernst van die klachten daartoe ontoereikend. Het gaat voornamelijk om klachten die wijzen op ontactisch of onwelwillend optreden, dat weliswaar laakbaar is of kan zijn, maar niet op disfunctioneren wijst. Verweerder heeft een lange staat van dienst als kinderarts en niets wijst erop dat dit incident kenmerkend is voor zijn wijze van medisch handelen. Verweerder erkent dat hij een grote fout heeft gemaakt en betreurt dit inmiddels zeer. In zijn perceptie heeft hij deze fout gemaakt in een hectische situatie waarin hij heeft gemeend onmiddellijk te moeten ingrijpen bij een patiënte die een onbekend aantal pillen had geslikt en zich verzette tegen het inbrengen van een sonde. De stichting benadrukt echter terecht dat verweerder ook in die situatie zowel fysiek als verbaal disproportioneel geweld heeft gebruikt dat ten opzichte van deze patiënte volstrekt ontoelaatbaar was en dat bij het aanwezige personeel een grote schok teweeg heeft gebracht.
- 4.4 Het feit dat binnen het ziekenhuis bij de leiding en bij verpleegkundigen het vertrouwen in verweerder is geschokt, is een begrijpelijk gevolg van het incident en komt in zoverre voor rekening van verweerder. Het had echter op de weg van de stichting gelegen in de periode daarna pogingen in het werk te stellen het vertrouwen zo mogelijk te doen herstellen en een werkbare situatie in het leven te roepen. Verweerder heeft ook nog korte tijd gewerkt en heeft zich ziek gemeld toen bleek dat de gevolgen van het incident door het personeel ernstig werden opgenomen. De stichting heeft al spoedig daarna besloten dat verweerder zou moeten vertrekken en hem geen mogelijkheid geboden te trachten het vertrouwen te herwinnen. De raad van bestuur van de stichting heeft zich daarbij inconsequent gedragen tegenover verweerder. Nadat een formele waarschuwing aan verweerder was gegeven, mocht deze erop vertrouwen dat hij daarmee een herkansing kreeg en de kwestie was afgedaan. De raad van bestuur heeft door het opleggen van deze sanctie zichzelf de mogelijkheid ontnomen later, bij nader inzien, een zwaardere sanctie toe te passen. Deze weg stond toen niet meer open, omdat geen nieuwe feiten zijn gebleken doch alleen een ander inzicht is ontstaan over de ernst van het incident. Het Scheidsgerecht deelt niet de mening van verweerder dat gehandeld had moeten worden volgens het reglement van zijn vakgroep of het reglement mogelijk disfunctioneren medisch specialist. Het ging hier om de beoordeling van een ernstig voorval dat aan de raad van bestuur gemeld behoort te worden. De raad van bestuur heeft zorg gedragen voor een deugdelijk feitenonderzoek, waarbij voldoende hoor en wederhoor is toegepast.

- 4.5 Het Scheidsgerecht laat bij de bepaling van de hoogte van de vergoeding ten nadele van verweerder het volgende meewegen. In de eerste plaats heeft verweerder niet dadelijk na het incident ruiterlijk toegegeven dat hij zich professioneel ernstig had misdragen. Verweerder heeft ten onrechte een excuus voor zijn gedrag gezocht in het feit dat de patiënte zich heftig heeft verzet tegen het beoogde medisch handelen en dat zij zich tegenover het aanwezige personeel agressief gedroeg. Daarbij heeft hij over het hoofd gezien dat het juist aan hem als kinderarts was zich tegenover een (veertienjarige) patiënte die zeer overstuur was en kennelijk uit wanhoop een overdosis aan medicatie van haar moeder had ingenomen, professioneel te gedragen en haar tot rust te brengen. Verweerder heeft pas in een laat stadium erkend dat hij ernstig tekortgeschoten is. In de tweede plaats heeft hij door het vertrouwen op te zeggen in het bestuur van de vakgroep nodeloos bijgedragen aan een escalatie van een conflict dat toen wellicht nog oplosbaar was. Onduidelijk is of hij de opzegging van het vertrouwen heeft herroepen, maar dit doet er niet aan af dat een vertrouwensbreuk mede door verweerder is veroorzaakt. Hoewel hij als verontschuldiging heeft aangevoerd dat hij tegen een *burn-out* aan zat, kan hem dit niet baten. Als dit al juist is, levert het geen disculpatie op voor het incident en wat daarop is gevolgd. Verweerder behoorde beter te weten en had, als hij niet tot werken in staat was, dit tijdig behoren te melden. Van een dergelijke melding is niet gebleken.
- 4.6 Het Scheidsgerecht acht een vergoeding op basis van de kantonrechtersformule met factor $C=0,5$ een billijke vergoeding, ook in aanmerking genomen dat verweerder vrijwel geen kans heeft op ander werk en voortijdig uit het ziekenhuis vertrekt. Daarbij is de duur van het dienstverband meegeteld en is rekening gehouden met de leeftijd van verweerder. Bij de berekening worden de toeslagen buiten beschouwing gelaten. Globaal komt de vergoeding dan uit op een bedrag van € 125.000,-- bruto dat aan verweerder zal worden toegekend. Voor vergoeding van pensioenschade bestaat geen deugdelijke grondslag, zodat deze vordering moet worden afgewezen.
- 4.7 In het vorenoverwogene wordt reden gevonden de stichting te belasten met de kosten van het Scheidsgerecht. Voor het overige dienen partijen ieder de eigen kosten te dragen.

5. **Beslissing**

Het Scheidsgerecht heeft het navolgende arbitrale vonnis gewezen.

- 5.1 De arbeidsovereenkomst tussen partijen wordt ontbonden met ingang van 1 juni 2013, tenzij de stichting haar verzoek intrekt binnen twee weken na de datum van dit vonnis. In geval van ontbinding dient de stichting bij wege van vergoeding naar billijkheid aan verweerder een bedrag te betalen van € 125.000,-- bruto.
- 5.2 De kosten van het Scheidsgerecht, vastgesteld op een bedrag van € 6.798,52 komen voor rekening van de stichting en worden verhaald op het door haar gestorte voorschot.
- 5.3 Voor het overige dienen partijen de eigen kosten te dragen.

Dit vonnis is vastgesteld te Utrecht en is op 20 maart 2013 aan partijen verstuurd.